

Stanje Unije 2026.

Pismo namjere

PREDSJEDNICI ROBERTI METSOLI I
PREDSJEDNIKU VLADE MICHEÁLU MARTINU

Bruxelles, 16. rujna 2026.

Poštovana predsjednice Metsola,

Poštovani predsjedniče vlade Martin,

Sljedeće godine obilježavamo **70. obljetnicu Ugovora iz Rima**. Osnovna ideja bila je jednostavna: Europa je jača kad djeluje zajedno. Isto vrijedi i danas. Možemo biti ponosni na to kako smo se u posljednjih nekoliko godina ujedinili kako bismo svoju budućnost uzeli u vlastite ruke.

U današnjem svijetu dramatičnih promjena to je itekako važno. Na našem kontinentu još uvijek bijesni rat. Dosegnuli smo niz prijelomnih točkama kao što su posljedice klimatskih promjena ili napredak u području umjetne inteligencije. Utrka za industrijskim kapacitetima oblikuje globalnu konkurenciju. Sukobljenim diskursima pokušava se oslabiti naše demokracije. Zbog toga je bitno da **sudbina Europe ostane u rukama Europljana**.

Odredili smo jasan smjer i poduzeli važne mjere kako bismo ojačali **neovisnost Europe**. Sada te mjere moramo pretvoriti u rezultate. Moramo dovršiti zakonodavne akte koji su trenutačno u postupku izrade, provesti ono što smo dogovorili i izvršavati svoja pravila. **Vrijeme je za akciju**.

Pokretanje europskog gospodarstva i dalje ostaje u našem fokusu. Ostvarujemo ono što je zacrtano u Draghijevu i Lettinu izvješću: od početka prošle godine Kolegij je već donio 54 od 65 inicijativa iz Kompasa konkurentnosti. Zajedno radimo na ostvarenju plana „**Jedna Europa, jedno tržište**”. Zajedno moramo što prije ostvariti planirane mjere u području tržišta kapitala, energetske mreže, režima EU Inc. i javne nabave.

U okviru toga željela bih naglasiti daljnje korake koji su potrebni za jačanje naše bankovne unije. Naši odgovori na razne krize tijekom godina ostavili su nam složene mehanizme za upravljanje krizama. To znači fragmentirano financiranje i neučinkovito korištenje kapitala. Prije sastanka na vrhu država europodručja u ožujku 2027. sazvat ćemo **panel ekonomista** kako bi izradili preporuke za reformu **europske suverene strukture sigurnosne mreže**.

Sljedeće godine obilježit ćemo i 10. obljetnicu **europskog stupa socijalnih prava**, kojim smo se zajednički obvezali na stvaranje pravednije i uključivije Europe. Sastanak na vrhu kojim će se obilježiti ta obljetnica, u zajedničkoj organizaciji s predsjednikom Costom, bit će ključan za poštovanje načela stupa. Nastavit ćemo raditi na izgradnji snažnije socijalne Europe tako što ćemo ulagati u vještine i uvesti jamstvo za vještine. Ostvarivanje ciljeva u području **stanovanja i skrbi** ostaje jedan od naših glavnih prioriteta.

I dalje ćemo biti usredotočeni na olakšavanje poslovanja i uklanjanje svih uskih grla koja koče naša poduzeća. Nastavit ćemo raditi na pojednostavnjivanju pravila i smanjivanju opterećenja primjenom načela integrirane jednostavnosti za sve nove prijedloge. Vodit ćemo računa o **cijenama energije** i udvostručiti napore na osiguravanju **čiste, sigurne, domaće i priuštive energije**. U kontekstu rasta cijena od početka rata na Bliskom istoku moramo očuvati sigurnost opskrbe. U tim smo okolnostima spremni predložiti hitne mjere ako to bude potrebno.

Osigurat ćemo da se europska poduzeća natječu pod **jednakim uvjetima**. Ako neka zemlja stvori nepoštene trgovinske uvjete za Europsku uniju, bit ćemo spremni odgovoriti, među ostalim predlaganjem novih instrumenata. I dalje ćemo se fokusirati na **diversifikaciju**, posebno u sektorima ključnima za naše lance opskrbe i gospodarstvo. Nastavit ćemo stvarati nove prilike za europska poduzeća jačanjem našeg položaja **vodeće svjetske trgovinske sile**. Izgradit ćemo mostove s dinamičnim gospodarstvima Sjeverne i Južne Amerike, Azije, Afrike i Perzijskog zaljeva.

Ovog ljeta Europljani su se uvjerali u **posljedice klimatskih promjena**. Suše, toplinski valovi, šumski požari i poplave ponovno su pokazali cijenu koju naši građani, gospodarstva i sigurnost moraju plaćati zbog klimatskih promjena. Mehanizam EU-a za civilnu zaštitu pokazao je europsku solidarnost na djelu. Moramo ojačati prevenciju, pripravnost i odgovor prije sljedećeg ljeta. **Europa mora poduzeti mjere za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu tim promjenama**, koje se moraju međusobno dopunjavati. Moramo pojačati djelovanje za prilagodbu klimatskim promjenama, posebno predlaganjem mjera za rješavanje problema nestašice vode i sve većeg jaza u klimatskom osiguranju.

Umjetna inteligencija ubrzano postaje temeljem našeg gospodarstva i sigurnosti. Stav Europe je jasan. Moramo surađivati s partnerima i industrijom kako bismo ublažili rizike povezane s umjetnom inteligencijom, ali i istodobno osigurali što veće koristi za naše društvo i industriju. Umjetnu inteligenciju želimo iskoristiti za boljitak našeg društva, za unapređenje kvalitete života i produktivnosti. U isto vrijeme se moramo uhvatiti u koštac s rizicima te moćne nove tehnologije.

U sve opasnijem i nesigurnijem svijetu **Europa mora preuzeti veću odgovornost za vlastitu sigurnost**. Veću potrošnju za obranu moramo pretvoriti u snažnije europske kapacitete. U **Europskoj sigurnosnoj strategiji** definirat ćemo način pripreme na buduće prijetnje.

Naša je potpora **Ukrajini**, prvoj liniji obrane Europe, nepokolebljiva. Nastavit ćemo se zalagati za sveobuhvatan, pravedan i trajan mir, produbljivati obrambenu suradnju, podupirati Ukrajinu na

njezinu putu prema članstvu u EU-u i nastaviti vršiti pritisak na Rusiju, posebno jačanjem našeg pristupa izvršenja sankcija. Nastavit ćemo raditi na postizanju mira i stabilnosti na **Bliskom istoku**.

No Europa se suočava i s drugim izazovima. Ovog smo ljeta svjedočili kolikom se brzinom može povećati pritisak na naše granice i našu **kritičnu infrastrukturu** i pojačati hibridni napadi. Zato se moramo bolje pripremiti kako bismo **zaštitili europske granice**.

Osigurat ćemo da Pakt djeluje na terenu. Produbit ćemo suradnju s partnerskim zemljama, djelotvornije se boriti protiv krijumčarenja i poboljšati vraćanja. Modernizirat ćemo okvir za schengenske vize i Europu ostaviti otvorenom za talente. Pojačat ćemo i suradnju u borbi protiv **organiziranog kriminala i terorizma**, bolje zaštititi **kritičnu infrastrukturu** i ojačati odgovor na **hibridne prijetnje**.

Za sigurniju Europu potrebni su nam stabilni i demokratski susjedi. Zato je **proširenje** važno za našu sigurnost. Zemlje kandidatkinje ostvarile su važan napredak, a s napretkom proširenja raste i pripravnost Unije.

Zaštitit ćemo i naš **demokratski prostor**. Ojačat ćemo otpornost na **inozemno upletanje i dezinformacije** te učiniti više kako bismo **zaštitili djecu na internetu**. Nastavit ćemo raditi na istinskoj Uniji ravnopravnosti, među ostalim odgovorom na europsku građansku inicijativu o konverzijskim praksama.

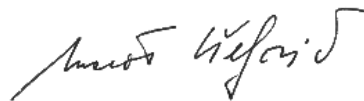
Da bi se ostvarile ambicije koje sam iznijela u ovom pismu, Europa mora raspolagati sredstvima za djelovanje. Provedba sljedećeg **višegodišnjeg financijskog okvira** stoga će biti naša središnja politička zadaća. Surađivat ćemo kako bismo na vrijeme postigli dogovor, uključujući o novim vlastitim sredstvima, i Uniji osigurali potrebna sredstva te kako bismo mogli započeti nove programe od 1. siječnja 2028.

Naši se prioriteti međusobno nadopunjuju. Snažnije gospodarstvo Europi daje veću slobodu djelovanja. Veća sigurnost štiti naše gospodarstvo i naš način života. A kad ostvaruje rezultate, Europa dobiva povjerenje koje joj je potrebno da bi mogla djelovati.

Europa je jača kad djeluje zajedno. Sada moramo to iskoristiti.

Ursula von der Leyen

Maroš Šefčovič

KLJUČNI PRIORITETI ZA SLJEDEĆU GODINU

Nove inicijative

Konkurentnost i radna mjesta

- Uklanjanje neopravdanih teritorijalnih ograničenja opskrbe na jedinstvenom tržištu
- Prijedlog za ubrzavanje izdavanja dozvola
- Paket mjera za konkurentnost i pojednostavnjenje u bankarskom sektoru
- Paket za pojednostavnjenje u području prometa
- Paket mjera za diversifikaciju / DiversifyEU
- Europska korporacija za kritične sirovine

Socijalna pitanja i uključenost

- Paket za pojednostavnjenje stanovanja
- Europski plan za skrb
- Savezi europskih sveučilišta 2.0
- Jamstvo za vještine

Sigurnost i obrana

- Europska sigurnosna strategija
- Odobalna sigurnost i zaštita energetske objekata i operacija
- Međunarodna razmjena podataka za policijsku suradnju (međunarodni okvir za Prüm)
- Europski instrument za strateške pospješitelje

Klima i otpornost

- Preispitivanje standarda za emisije CO₂ za teška vozila
- Savez za klimatsko osiguranje
- Europski plan za borbu protiv toplinskih valova
- Europska inicijativa za vodu

Demokracija, vladavina prava i vrijednosti

- Europski kongres
- Okvir za odgovor na hitne situacije
- Preporuka Komisije o zabrani konverzijskih praksi

© Europska unija, 2026.

Politika Komisije o ponovnoj uporabi provodi se Odlukom Komisije 2011/833/EU od 12. prosinca 2011. o ponovnoj uporabi dokumenata Komisije (SL L 330, 14.12.2011., str. 39., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>).

Osim ako je navedeno drukčije, ponovna uporaba ovog dokumenta dopuštena je u skladu s licencijom Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) licence (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znači da je ponovna uporaba dopuštena uz navođenje relevantnih podataka i svih izmjena.

Za svaku uporabu ili umnožavanje elemenata koji nisu u vlasništvu Europske unije možda će biti potrebno zatražiti dopuštenje izravno od odgovarajućih nositelja prava.